

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

Quickscan Natuurwetgeving Zandoerleseweg ong. te Knegsel (Gemeente Eersel)

Quicksan Natuurwetgeving Zandoerleseweg ong. te Knegsel

Aeres Milieu Projectnummer : AM24304
Status rapport : Definitief (versie 1)
Datum : 11 november 2025

Opdrachtgever : Ordito B.V.
Nieuwstraat 87
5126 CC Gilze

Opgesteld door : R. Rijnders BSc

Gecontroleerd door : ing. J.M.G. Reuver

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	4
2.	WET- en REGELGEVING.....	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Bescherming van Natura 2000-gebieden.....	6
2.3	Natuurnetwerk Nederland.....	7
2.4	Beschermde planten en dieren	7
2.5	Kapmelding en kapvergunning	8
3.	WERKWIJZE	9
3.1	Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden.....	9
3.2	Werkwijze quickscan	9
4.	AANWEZIGE BESCHERMDE NATUURWAARDEN	11
4.1	Beschrijving plangebied	11
4.2	Natura 2000-gebieden	12
4.3	Natuurnetwerk Brabant.....	12
4.4	Beschermde planten en dieren	13
5.	MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE NATUURWAARDEN.....	21
5.1	Natura 2000.....	21
5.2	Natuurnetwerk Brabant.....	21
5.3	Beschermde planten en dieren	22
6.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	24
6.1	Natura 2000.....	24
6.2	Natuurnetwerk Brabant.....	24
6.3	Beschermde planten en dieren	24
	LITERATUUR	27
	Bijlage 1. Extra aandachtspunten	28

Bijlage:

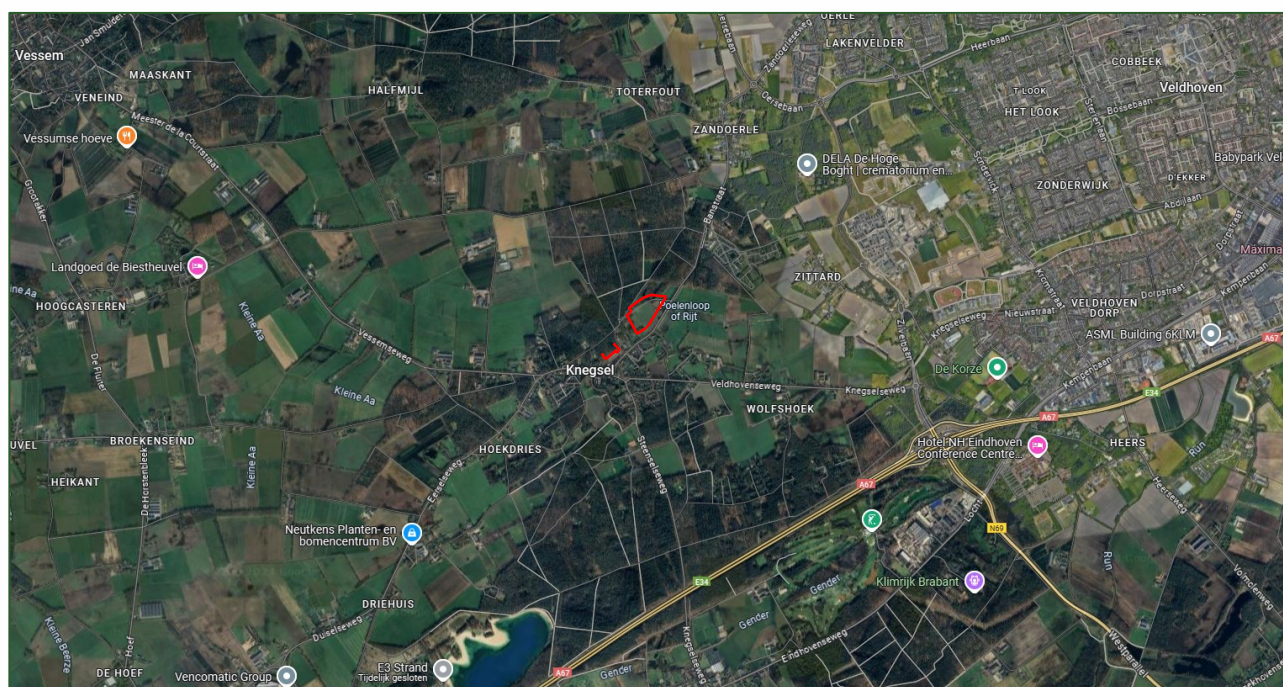
- 1 Extra aandachtspunten

1. INLEIDING

In opdracht van Ordito B.V. heeft Aeres Milieu B.V. in samenwerking met Faunaconsult B.V. een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Zandoerleseweg ong. te Knegsel
Gemeente	: Eersel
Kadastrale registratie	: Vessem, sectie F, nummers 4586 en 4587, en sectie M, nummers 185 (gedeeltelijk), 189, 190 (gedeeltelijk), 798, 799 (gedeeltelijk), 1043 en 1044
Oppervlakte	: circa 48.500 m ²
Huidige bestemming	: agrarisch en agrarisch met waarden<huidig gebruik>
Toekomstige bestemming	: wonen

De ligging van de onderzoekslocatie is weergegeven op figuur 1.1.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron luchtfoto: Google Maps.

Op de onderzoekslocatie worden woningen gebouwd. De voorgenomen ontwikkeling heeft aanleiding gegeven voor deze quickscan natuurwetgeving. Hierin is nagegaan welke effecten de ingreep heeft op lokaal voorkomende beschermde flora en fauna. Daarnaast is nagegaan welke invloed de ingreep heeft op beschermde Natura 2000-gebieden en overige beschermde natuurgebieden.

Doel en status van dit document

Het risico bestaat dat het plangebied deel uitmaakt van leefgebieden van diverse beschermde soorten. Dit document geeft inzicht in de mogelijke knelpunten in het kader van natuurwetgeving en -beleid en mogelijke effecten als gevolg van het project.

Het doel van dit document is om vast te stellen of de natuurwetgeving de geplande ontwikkeling in de weg staat. De ingreep kan een negatief effect hebben op beschermde natuurwaarden (plant- en diersoorten en bijbehorende leefgebieden) en beschermde gebieden. Dit document geeft aan of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om te voldoen aan de minimale onderzoekinspanning vanuit de Omgevingswet en het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Daarnaast worden mitigerende (verzachtende) maatregelen aangegeven om significant negatieve effecten op voorhand te voorkomen en daarmee te voldoen aan de natuurwetgeving.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een korte beschrijving gegeven van de relevante wet- en regelgeving. Hoofdstuk 3 beschrijft de geplande werkzaamheden en de werkwijze van de inventarisaties van de natuurwaarden. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van de beleids- en veldinventarisaties weergegeven. Hoofdstuk 5 beschrijft de effecten van de voorgenomen ingreep op Natura 2000-gebieden, de in en nabij het plangebied aanwezige natuurwaarden, evenals de mogelijke overtredingen op de Omgevingswet. Hoofdstuk 6 geeft de conclusies en aanbevelingen weer.

2. WET- en REGELGEVING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven op de juridische bescherming van de Nederlandse natuur. De Wet natuurbescherming (Wnb) verving drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De Natuurbeschermingswet 1998 zorgde voor de bescherming van (natuur)gebieden; de Flora- en faunawet regelde de bescherming van alle in het wild levende planten- en diersoorten; de Boswet regelde de kap van bomen buiten de bebouwde kom (als bedoeld in de Boswet). Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en de Wet natuurbescherming is daarin geïntegreerd. Zo wordt in artikel 5.18 van de Omgevingswet gesteld dat er per algemene maatregel van bestuur (AmvB) regels worden gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor o.a. bouwactiviteiten. In artikel 5.10 van de Omgevingswet is geregeld dat per AmvB voor bepaalde 'flora- en fauna-activiteiten' wordt bepaald dat Gedeputeerde Staten op de aanvraag voor een omgevingsvergunning mogen beslissen. 'Flora- en fauna-activiteiten' zijn de verboden die de Wet natuurbescherming (Wnb) stelde ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 Wnb); Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5 Wnb) en Overige beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb).

2.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Het is een verzameling van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden en Wetlands (die worden beschermd middels de internationale Conventie van Ramsar).

De bescherming van deze gebieden is gebaseerd op internationale verplichtingen en die zijn geïmplementeerd in de Nederlandse regels. In artikel 2.44 van de Omgevingswet is geregeld dat de Minister voor Natuur en Stikstof dergelijke gebieden kan aanwijzen en in artikels 3.58 en 3.59 Besluit kwaliteit leefomgeving (vanaf hier: Bkl) zijn de begrenzing en instandhoudingsmaatregelen geregeld, om de vanuit de Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn gestelde doelen te halen.

De provincies hebben daarnaast de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Zij kunnen in een later stadium door de Minister worden toegevoegd aan Natura 2000-gebieden.

Per Natura 2000-gebied zijn (instandhoudings)doelen (voor soorten en vegetatietypen) opgesteld. Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelen, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of te beperken. Het bevoegd gezag kan schadelijke activiteiten beperken en eisen dat een vergunning wordt aangevraagd, om die vervolgens passend te beoordelen (op grond van artikel 16.53c van de Omgevingswet. Regulier beheer en bestaand gebruik zijn opgenomen in Natura 2000-beheerplannen, de wettelijke basis daarvoor is geregeld in artikel 10.18 van het Omgevingsbesluit (vanaf hier: Ob). Na vaststelling van de beheerplannen hoeft daarvoor geen vergunning aangevraagd te worden.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), vroeger de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het NNN is gebaseerd op provinciale regelgeving. In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. In het Natuurpact hebben de provincies met het rijk afgesproken om tot 2027 80.000 hectare natuur in te richten. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

De provincies hebben – zoals ook al in paragraaf 2.2 aangegeven – de bevoegdheid om bijzondere provinciale landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen. Veel provincies hebben de Nationale Landschappen (sinds 2011 geen onderdeel meer van nationaal beleid) in hun provinciale beleid opgenomen.

De toetsing van de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied aan het provinciale beleid is opgenomen in hoofdstuk 5.

2.4 Beschermde planten en dieren

De Omgevingswet kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming behoeven:

- Vogels

Alle vogels in de zin van de Vogelrichtlijn (artikel 11.37 t/m artikel 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving; vanaf hier: Bal). Verder nemen de meeste provincies de onder de Wet natuurbescherming benoemde vogelsoorten waarvan het nest jaarrond werd beschermd over. Voor een aantal vogelsoorten geldt dat hun nesten jaarrond beschermd zijn, ook als de soort op het moment van de handeling geen gebruik maakt van het nest. Dit is het geval wanneer een vogelsoort jaarlijks terugkeert naar zijn nest en niet of nauwelijks in staat is om elders in zijn leefgebied een vervangend nest te vinden of te maken.

- Internationaal beschermde soorten

Alle dieren en planten, genoemd in de bijlagen bij de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 11.46 t/m artikel 11.48 Bal);

- Overige beschermde soorten

In het wild levende soorten genoemd in bijlage IX, onder A en B bij artikel 11.54 (Bal). Onder A vallen een aantal in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Onder B vallen een aantal vaatplanten. In A vallen onder meer de 'algemene' zoogdiersoorten die onder de Wnb bij ruimtelijke ingrepen waren vrijgesteld. Vrijwel al deze soorten zijn door alle provincies eveneens voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld.

De beschermde status van soorten kan echter per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. De Provincie Noord-Brabant heeft deze verwoord in 'Omgevingsverordening Noord-Brabant (Provincie Noord-Brabant, 2023). Deze verordening is per 1 januari 2024 ingegaan. Dit houdt in dat de meeste soorten die onder de Omgevingswet als beschermde soort zijn aangewezen, ook in de Provincie Noord-Brabant worden beschermd.

| 2.5 Kapmelding en kapvergunning

Voor houtopstanden buiten de door de gemeenteraad aan te wijzen 'bebouwingscontour houtkap' (Artikel 5.165b Bkl) dient een kapmelding te worden gedaan en geldt bovendien herplantplicht. Deze regels zijn niet van toepassing op bomen in tuinen, bomen die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld, kerstbomen jonger dan 20 jaar, houtsingels rond boomgaarden, etc. De regels zijn ook niet van toepassing indien de houtopstand minder dan 10 are groot is, of als het gaat om minder dan 20 bomen in een rijbeplanting (Bal, 11.111 t/m 11.131).

Binnen de 'bebouwingscontour houtkap' is de Omgevingswet niet van toepassing, maar gelden de gemeentelijke regels. In sommige gevallen dient er dus een gemeentelijke kapvergunning te worden aangevraagd.

3. WERKWIJZE

3.1 Beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden

De aanwezige vegetatie wordt verwijderd. Vervolgens worden er in het plangebied nieuwe woningen met achtertuinen gerealiseerd. De woningen in het noordoosten worden een buurtschap; de woningen in het zuidwesten een seniorenhof (zie figuur 3.1). Daarnaast worden er parkeerplaatsen, toegangswegen en openbaar groen aangelegd.

Figuur 3.1. Schets van de voorgestane situatie. Bron: Ordito B.V.

3.2 Werkwijze quickscan

Deze quickscan natuurwetgeving is uitgevoerd door middel van een veldbezoek en een literatuurstudie. Op 9 oktober 2024 heeft Faunaconsult het plangebied en de omgeving ervan bezocht voor een habitatgeschiktheidsonderzoek. Hierbij werd beoordeeld voor welke plant- en diersoorten het plangebied een geschikte habitat biedt. Waarnemingen van soorten in het plangebied zijn genoteerd. Met betrekking tot zoogdieren werd speciaal gelet op pootafdrukken, krabsporen, wissels, uitwerpselen, haren, graafsporen, hollen en potentieel geschikte verblijfplaatsen. Wateren zijn bemonsterd met een schepnet van 70 cm breed. Tijdens het veldbezoek was het bewolkt, 15 graden Celsius en was er een windkracht van 2 Bft.

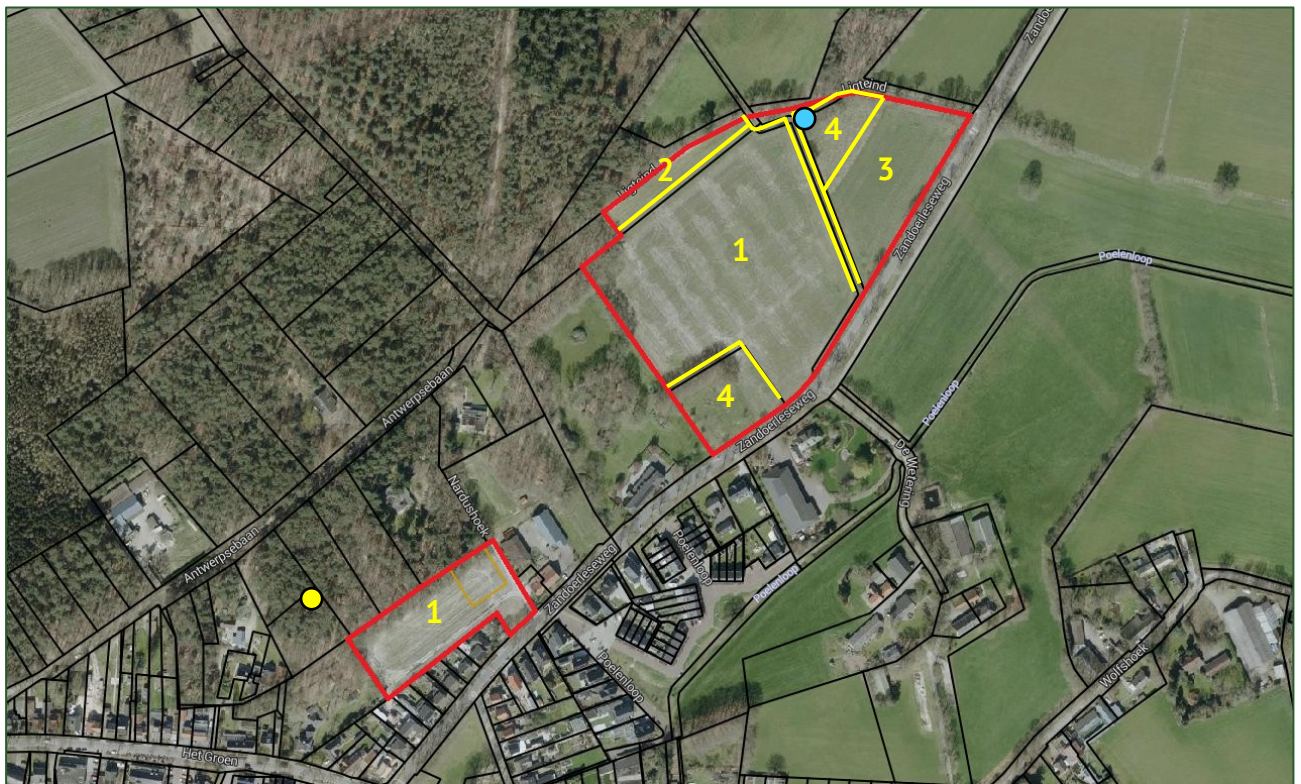
Het bureauonderzoek is gebaseerd op vrij verkrijgbare verspreidingsbronnen en waarnemingen van soorten:

- Beschermde SoortenIndicator (BeSI);
- RAVON (www.ravon.nl);
- FLORON (www.floron.nl);
- SOVON (www.sovon.nl);
- Zoogdiervereniging (www.zoogdiervereniging.nl);
- NDFF Verspreidingsatlas (www.verspreidingsatlas.nl).

4. AANWEZIGE BESCHERMDE NATUURWAARDEN

4.1 Beschrijving plangebied

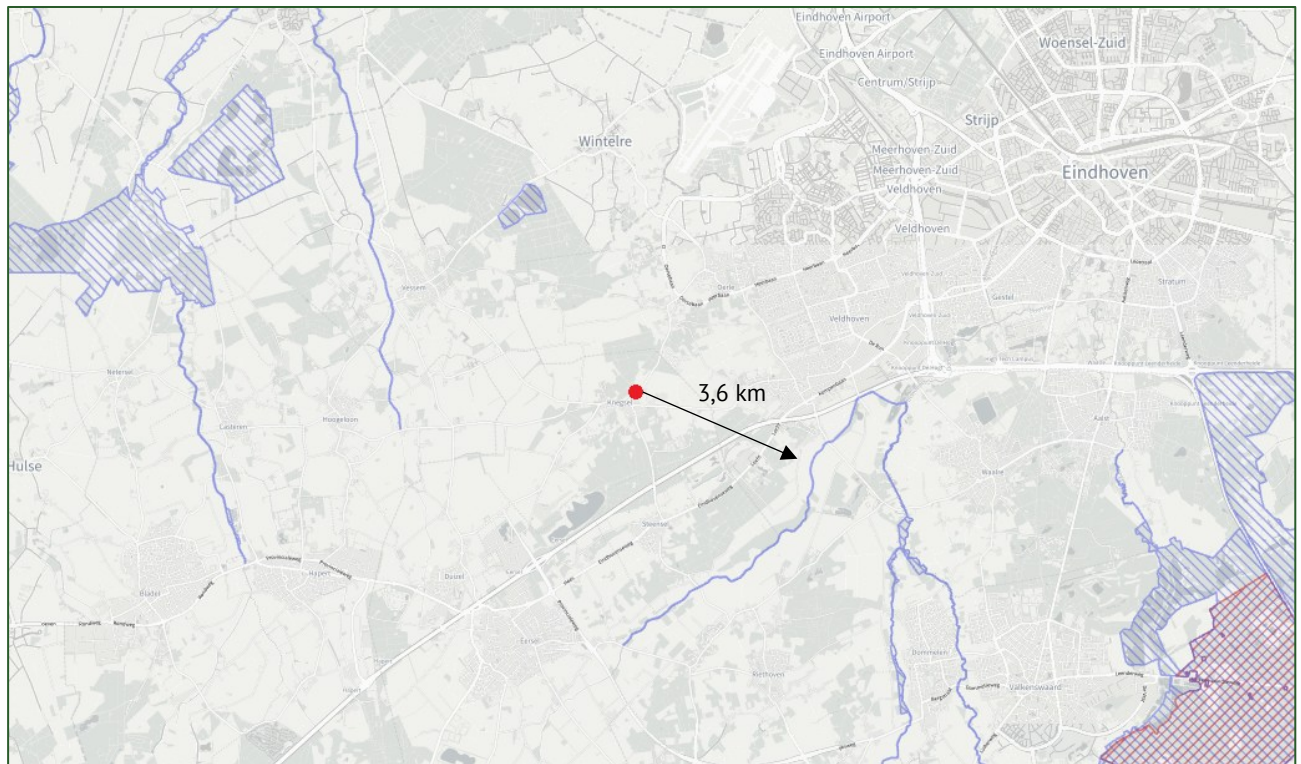
Het plangebied (zie figuur 4.1 en de foto's op de voorzijde van het rapport) bestaat uit twee gebieden en bevindt zich aan de noordzijde van het dorp Knegsel, deels binnen en deels buiten de bebouwde kom. Ten zuiden van het plangebied bevinden zich woningen. Aan de westzijde en noordzijde bevindt zich bebost gebied. Ten oosten van het plangebied bevinden zich woningen en weilanden/akkers. Het zuidwestelijk gebied van het plangebied bestaat geheel uit een maisveld (1 in figuur 4.1). Het noordoostelijke deel bestaat deels uit maisveld (1 in figuur 4.1), deels uit kaal akkerland (2 in figuur 4.1), deels uit een verwilderd akkerland (3 in figuur 4.1) en deels uit verwilderd grasland (4 in figuur 4.1). Door het noordoostelijke gebied ligt ook een sloot. Beide gebieden grenzen aan de noord- en westzijde aan een bosrand.

Figuur 4.1. Het plangebied. 1 = maïsveld, 2 = kaal akkerland, 3 = verwilderd akkerland en 4 = verwilderd grasland. Gele stip = bosuilennestkast en blauwe stip = boomholte geschikt als vleermuizenverblijf. Bron luchtfoto: Google Maps.

4.2 Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' is het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, op een afstand van circa 3,6 kilometer ten westen van het plangebied. Natura 2000-gebieden 'Kempenland-West' bevindt zich op circa 3,9 kilometer van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied (zie figuur 4.2).

Figuur 4.2. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura-2000 gebieden (rood en blauw gearceerd).
Bron: Natura 2000 Network Viewer.

4.3 Natuurnetwerk Brabant

Beide gebieden van het plangebied grenzen aan delen van het Natuurnetwerk Brabant (NNB), het Brabantse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze delen bestaan uit het beheertype N16.03 'Droog bos met productie' en B12.02 'Kruiden- en faunarijk grasland' (Ondernemend NNB) (zie figuur 4.3).

Figuur 4.3. Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNB: lichtbruin = N16.03 droog bos met productie; geel/zwart gestreept = B12.02 kruiden- en faunairijk grasland' (Ondernemend NNB). Bron: Provincie Brabant.

4.4 Beschermde planten en dieren

Vogels

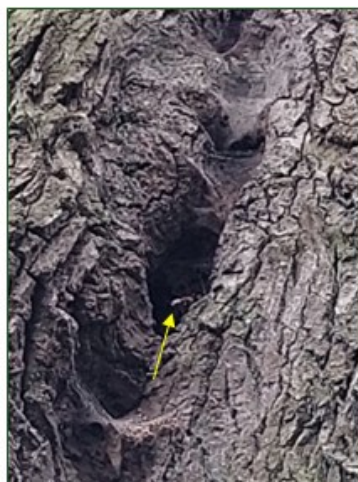
Volgens BeSI dient er in en rond het plangebied rekening te worden gehouden met de volgende beschermde vogelsoorten: boomklever, buizerd, grote bonte specht, huismus, koolmees, roodborst en spreeuw.

Tijdens het veldbezoek zijn de kauw, koolmees, appelvink, Vlaamse gaai, houtduif, sijs, tjiftjaf, roodborst en witte kwikstaart waargenomen. In het plangebied bevinden zich geen gebouwen. Het voorkomen van huismusnesten, gierzwaluwnesten of nesten van andere gebouw bewonende vogelsoorten in het plangebied is daarmee uitgesloten. De bomen binnen (en direct buiten) het plangebied bevatten geen (roof)vogelnesten. De bewoners aan Zandoerleseweg 19 lieten weten ooit wel eens een vogel uit een holte in een boom naast hun huis hebben zien kijken (mogelijk steenuil). Bij inspectie van de boom bleek hier een nest van de hoornaar in aanwezig te zijn (zie figuur 4.4.2). Hier is dus zeker geen vogelnest aanwezig. Ook hebben ze wel eens een buizerd in de bomen in hun achtertuin zitten. Ook deze bomen zijn geïnspecteerd maar nesten zijn afwezig. In het bos, op zo'n 40 meter van het zuidwestelijke deel van het plangebied, is een bosuilennestkast waargenomen (zie figuur 4.4.3 en figuur 4.1). De omwonenden, evenals de eigenaar van de kast, woonachtig op Het Groen 31, wisten niet of de bosuil de laatste jaren in de nestkast heeft gebroed. Verschillende omwonenden lieten weten wel eens een bosuil te horen in de omgeving, maar geen andere uilen. Mogelijk fungeert de bosuilennestkast als nest van de bosuil. Enkele bomen direct buiten het plangebied en één boom binnen het plangebied bevatten holtes.

Deze holtes zijn met een ladder en RIDGID SeeSnake geïnspecteerd en ze bleken ongeschikt voor vogels om in te broeden (te ondiep of het betreft geen holte naar beneden toe); nesten of eierschalen dan ook niet aangetroffen. Het is uiteraard wel mogelijk dat algemene vogelsoorten gedurende het broedseizoen in de bomen en opgaande vegetaties of in de (verwilderde) akkervegetaties gaan broeden. Het plangebied kan mogelijk foerageergebied vormen voor roofvogels, uilen, huismussen etc. Andere uilensoorten dan de bosuil zijn echter niet rond het plangebied te verwachten; verschillende omwonenden gaven aan alleen een bosuil te hebben gehoord maar geen andere uilensoorten. De bosuil is dan ook een soort die steenuilen predeert en kerkuilen kan verjagen. Het functionele leefgebied van de bosuil komt met de plannen niet in het geding aangezien bosuilen hoofdzakelijk in bossen jagen (die behouden blijven). Tijdens het veldbezoek zijn in en in een straal van 100 meter rond het plangebied geen roofvogelnesten gevonden. Daarbij komt dat het plangebied nu grotendeels bestaat uit maisakker en kaal akkerland (1 en 2 in figuur 4.1), waardoor het maar matig geschikt is als foerageergebied. De delen met verwilderd grasland (4 in figuur 4.1) zijn wel jaarrond aanwezig, maar betreft nog geen 0,5 hectare. Vanwege deze redenen, en mede door de aanwezigheid van de vele weilanden, graslanden en akkers, afgewisseld met bosranden rondom het plangebied (zie figuur 4.4.4), en het feit dat het noordoostelijke deel van het plangebied wordt ingericht als weide/grasveld met houtsingels (optimaal foerageergebied; zie figuur 3.1), komt het functionele leefgebied van roofvogels (of uilen) in de omgeving door de voorgenomen plannen dan ook niet in het geding.

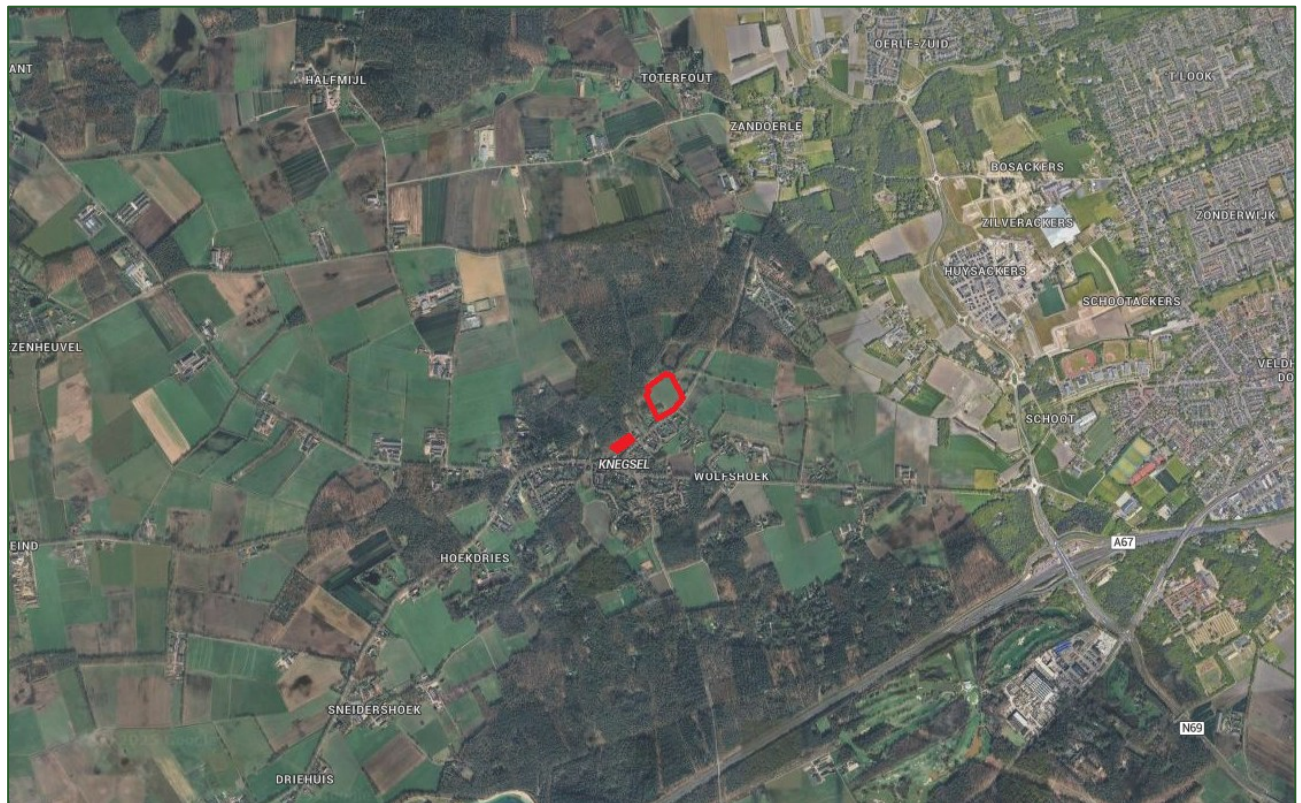
Figuur 4.4.1. Enkele bomen met holtes in en rond het plangebied; vogelnesten zijn hierin afwezig. Op de linkse foto is de leiding van de RIDGID SeeSnake in/door de holte te zien.

Figuur 4.4.2. Hoornaar (gele pijl) bij een hoornaarnest in een boomholte nabij Zandoerleseweg 19

Figuur 4.4.3. Bosuilennestkast op zo'n 40 meter van het plangebied

Figuur 4.4.4. Het te bebouwen gebied (rood weergegeven) in vergelijken met de foerageermogelijkheden voor roofvogels en uilen in de omgeving (weides, grasland en akkerland met veel bosranden).

Zoogdieren

Volgens BeSI dient er in en rond het plangebied rekening te worden gehouden met de volgende beschermde zoogdiersoorten: boombewonende vleermuizen, gebouwbewonende vleermuizen, bosmuis, bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn, ree, rosse woelmuis en steenmarter.

Zoals reeds benoemd zijn gebouwen in het plangebied afwezig. Het voorkomen van gebouwbewonende vleermuissoorten in het plangebied is daarmee uitgesloten. De bomen in en rond het plangebied bevatten geen eekhoornnesten. De boomholtes buiten het plangebied zijn ongeschikt voor vleermuizen om in te verblijven (te ondiep). Binnen het plangebied bevat één boom een holte die zo'n 40-50 cm omhoog "loopt" (zie figuur 4.4.5 en figuur 4.1). De holte kan dus fungeren als winter-, zomer-, paar-, of kraamverblijf van verschillende soorten vleermuizen. De bosranden, de laanbomen (zomereiken) aan de Zandoerleseweg en de bomenrij aan de weg Ligteind fungeren mogelijk als vaste vliegroute of als foerageergebied voor vleermuizen. Vaste vliegroutes en foerageergebieden worden onder de Omgevingswet als vaste rust- en verblijfplaats gezien.

Figuur 4.4.5. Boomholte van zo'n 40-50 cm diep.

Dassenburchten of sporen van dassen zijn niet waargenomen binnen 100 meter van het plangebied. Ook lieten omwonenden weten nooit dassenburchten of dassen te hebben gezien. Het plangebied fungeert dan ook niet als foerageergebied van de das. In het plangebied zijn geen konijnenholen of legers van hazen waargenomen. In het bos ten noorden van het plangebied zijn wel een tweetal oude konijnenholen waargenomen (zie figuur 4.4.6). Steenmarterverblijven zijn afwezig in het plangebied. Voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel) bieden delen van het plangebied voldoende dekking en foerageergebied (zie figuur 4.4.7). Direct naast het plangebied is een dode egel waargenomen (zie figuur 4.4.8). Algemene zoogdiersoorten als de egel of de veldmuis kunnen dus ook in het plangebied voorkomen.

Figuur 4.4.6. Oude verlaten konijnenholen in het bos.

Figuur 4.4.7. Oevers van een sloot en voldoende dekking voor kleine marterachtigen.

Figuur 4.4.8. Dode egel naast het plangebied.

Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens BeSI dient er in en rond het plangebied rekening te worden gehouden met de volgende beschermde amfibieën- en reptielensoorten: kamsalamander, alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en levendbarende hagedis. Met vissen hoeft volgens BeSI geen rekening te worden gehouden.

Wateren die kunnen dienen als leefgebied of voortplantingswater voor amfibieën en vissen bevindt zich in het plangebied in de vorm van een sloot, en buiten het plangebied in de vorm van een onder water staand gebied (het is niet duidelijk of dit tijdelijk -, of ook in de zomer onder water staat). Deze wateren staan in verbinding met elkaar. Beide wateren zijn bemonsterd; hierbij zijn enkel een bastaardkikker en een bruine kikker aangetroffen; in het bos zijn nogmaals twee bruine kikkers aangetroffen (zie figuur 4.4.10). Doordat de bemonstering plaatsvond in een periode waarin de trefkans op salamanders gering is, is het niet uit te sluiten dat de wateren (en omliggende land) als leefgebied van de kamsalamander, alpenwatersalamander en kleine watersalamander dienen.

Figuur 4.4.9. Bemonstering met steeknet van watergang naast het plangebied.

Figuur 4.4.10. Bruine kikker (l) en bastaardkikker (m) in de sloot, en 2 bruine kikkers (r) in het bos.

De Levendbarende hagedis komt voor in een ruime selectie van habitats. Het struweel en de verwilderde graslanden in het plangebied vormen in principe een geschikt habitat. Daarnaast is de levendbarende hagedis een vochtminnende soort die in vochtige en zelfs natte habitats voorkomt. Het plangebied bestaat echter voor het merendeel uit akkerland en er zijn verder geen paaltjes, stenen, takkenhopen etc. aanwezig waarop deze soort (of andere reptielen) zich kan opwarmen. Het is daardoor niet aannemelijk dat de levendbarende hagedis (of andere reptielen) in het plangebied voorkomt.

Vlinder en libellen

Volgens BeSI hoeft er geen rekening te worden gehouden met vlinders of libellen. De vegetatie in het plangebied is soortenarm, en er zijn weinig nectarplanten en luwte aanwezig. Voor libellen zijn er geen oeverplanten aanwezig waardoor de wateren in het plangebied ongeschikt zijn. Strenger beschermde vlinders en libellen zijn dan ook niet te verwachten in het plangebied.

Overige diersoorten

Overige diersoorten die zijn beschermd onder de Omgevingswet, zoals het vliegend hert of de vermiljoenkever, zijn wegens de afwezigheid van een geschikt biotoop niet te verwachten in het plangebied.

Planten

In het plangebied zijn alleen algemene, niet-beschermd plantensoorten waargenomen, zoals mais, zomereik, ruwe berk, hazelaar, Amerikaanse vogelkers, ridderzuring, brem, braam, basterdwederik, Canadese fijnstraal, gewone margriet, wilde cichorei, pitrus, perzikkruid, witte klaver, paardenbloem en Engels raaigras. Ook volgens BeSI hoeft er geen rekening te worden gehouden met beschermde plantensoorten.

Tabel 4.4.4 geeft de beschermde soorten weer die (mogelijk) een vaste voortplantings- of rustplaats in het plangebied hebben.

Nederlandse en wetenschappelijke naam	Vogels	Internationaal beschermde soorten	Andere beschermde soorten
Bosuil (<i>Strix aluco</i>)	X*		
Algemene in opgaande en gras/akkervegetatie broedende vogelsoorten	X		
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	X*		
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)		X	
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)		X	
Laatvlieger (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)		X	
Rosse Vleermuis (<i>Nyctalus noctula</i>)		X	
Bunzing (<i>Mustela putorius</i>)			X
Hermelijn (<i>Mustela erminea</i>)			X
Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)			X
Egel (<i>Erinaceus europaeus</i>)			X
Ree (<i>Capreolus capreolus</i>)			X
Aardmuis (<i>Microtus agrestis</i>)			X
Veldmuis (<i>Microtus arvalis</i>)			X
Bosmuis (<i>Apodemus sylvaticus</i>)			X
Rosse woelmuis (<i>Myodes glareolus</i>)			X
Kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>)		X	
Alpenwatersalamander (<i>Ichthyosaura alpestris</i>)			X
Kleine watersalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>)			X
Bastaardkikker (<i>Pelophylax esculentus</i>)			X
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)			X
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)			X

Tabel 4.4. (potentieel) in het plangebied voorkomende beschermde soorten. De beschermingsregime van de soorten in de Omgevingswet is eveneens weergegeven. * = Nesten van de bosuil zijn in Noord-Brabant niet jaarrond beschermd, maar behoren tot de zogenaamde categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt; er hoeft dus geen kapmelding te worden gedaan en er geldt ook geen herplantplicht. Er wordt t.o.v. houtopstanden dan ook geen overtreding begaan op de Omgevingswet.

5. MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE NATUURWAARDEN

5.1 Natura 2000

Door de voorgenomen werkzaamheden kan verstoring door geluid en beweging optreden. Deze effecten zijn zeer lokaal; bovendien ligt het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux' op een afstand van circa 3,6 kilometer van het plangebied. Vanwege de afstand verwachten wij van de voorgenomen werkzaamheden geen direct effect (geluid en beweging) op bovengenoemde Natura 2000-gebieden.

Het hierboven genoemde Natura 2000-gebied bevat tenminste één stikstofgevoelig habitatype, dat te maken heeft met overbelasting door stikstof. De bouw en het gebruik van de woningen zullen leiden tot wat stikstofuitstoot. Vanwege de omvang van de voorgenomen plannen en de afstand tot het plangebied zijn significant negatieve effecten op bovengenoemd (en verder van het plangebied gelegen) Natura 2000-gebied(en) niet uit te sluiten.

5.2 Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied grenst aan het NNB, bestaande uit het beheertype N16.03 'Droog bos met productie' en B12.02 'kruiden- en faunarijck grasland' (Ondernemend NNB). In tabel 5.2 is aangegeven welke waarden en kenmerken voor deze beheertypen een kernkwaliteit (rood), een kwaliteit (oranje) of een relatief beperkte kwaliteit (geel) zijn (Provincie Noord-Brabant, 2024).

kwaliteit natuurtype	natuurkwaliteit/ categorie	geomorfologische processen	water- huishouding	bodem- kwaliteit	water en lucht- kwaliteit	rust	stilte	donkerte	openheid / geslotenheid	landschaps- structuur	cultuurhistorische waarden	belevings- waarde
Droog bos met productie N16.03	Algemene natuur											
Kruiden- en faunarijck grasland N12.02	Afhankelijk van situatie											

Tabel 5.2. Kwaliteit van waarden en kenmerken voor beheertype 'Droog bos met productie' en 'kruiden- en faunarijck grasland'. Rood = kernkwaliteit, oranje = kwaliteit, geel = relatief beperkte kwaliteit.

Het plangebied bevindt zich volledig buiten het NNB. De werkzaamheden hebben daardoor geen effect op het areaal en de geomorfologische processen, bodem-, openheid/geslotenheid, landschapsstructuur, cultuurhistorische waarden en belevingswaarden in het NNB. Doordat er grondwaterneutraal wordt gebouwd zijn er ook geen effecten op de waterhuishouding en waterkwaliteit in het NNB te verwachten. Omdat er geen woningen op het gas worden aangesloten, zijn er ook geen noemenswaardige effecten op de luchtkwaliteit te verwachten. Door de komst van straatverlichting en de toekomstige bewoning van de te realiseren woningen kan er mogelijk wel een negatief effect ontstaan op de waarden rust en stilte, en donkerte. Negatieve effecten op donkerte zijn vooral van toepassing op diersoorten in bossen (zie tabel 5.2) of bosranden. Het gaat daarbij met name om vleermuizen. Deze effecten worden in paragrafen 5.3 en 6.3 behandeld. Doordat er in het plangebied naast het als kruiden- en faunarijck grasland ingerichte deel van het NNB met name openbaar groen zal worden ontwikkeld (zie figuur 3.1), zijn hier qua donkerte geen negatieve effecten te verwachten, tenzij er naast de weg Ligteind extra buitenverlichting wordt geplaatst.

K+ Adviesgroep bv heeft voor het NNB rondom het plangebied een geluidstudie uitgevoerd (Smit en Siebesma, 2025). Voor stilte wordt in Noord-Brabant de dosismaat Lden van 52 dB (of een een LAeq-24 uur van 45,6 dB(A)) als drempelwaarde gebruikt. Oppervlakte NNB dat zich reeds boven deze drempelwaarde bevindt, is dus al verstoord. Uit de studie blijkt dat er in de huidige situatie 3.073 m² aan NNB reeds is verstoord. In de toekomstige situatie wordt er 3.749 m² verstoord. Er vindt dus een toename plaats van 676 m² aan verstoord NNB, met uitsluitend het beheertype 'Kruiden en faunairijk grasland'. Door de toekomstige bewoning van de te realiseren woningen zal er dus op deze oppervlakte volgens de provinciale normen een negatief effect ontstaan op de waarden rust en stilte binnen het NNB.

5.3 Beschermde planten en dieren

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen onderstaande effecten op beschermde flora en fauna optreden:

- In de opgaande vegetatie en in de akker/grasvegetaties in het plangebied bevinden zich in het broedseizoen mogelijk (beschermde) vogelnesten. Als de vegetaties tijdens het broedseizoen worden verwijderd, kunnen broedende vogels worden verstoord of gedood. Door verstoring van broedende vogels kunnen hun jongen te lang worden achtergelaten en eieren te lang niet worden bebroed. Dit kan leiden tot sterfte van eieren en jonge vogels.
- Op zo'n 40 meter van het plangebied bevindt zich een bosuilennestkast die mogelijk fungeert als nestlocatie van de bosuil. Door de werkzaamheden tijdens het broedseizoen uit te voeren, leidt dit mogelijk tot verstoring van broedende vogels en sterfte van hun jongen en/of hun eieren. Jaarrond leiden de werkzaamheden mogelijk tot verlies van een strenger beschermd nest.
- Het plangebied fungeert mogelijk als matig foerageergebied voor huismussen. Door de voorgenomen plannen gaat er mogelijk foerageergebied verloren.
- In het plangebied bevindt zich een boom met een holte die mogelijk fungeert als winter-, zomer-, kraam- of paarverblijf van verschillende vleermuissoorten. De boom blijft behouden maar indien er vanaf het plangebied buitenverlichting op de holte wordt gericht, kan dit wel een verstoring van een vleermuisverblijf opleveren.
- De bosranden, de laanbomen (zomereiken) aan de Zandoerleseweg en de bomenrij aan de weg Ligteind fungeren mogelijk als vaste vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Indien er vanaf het plangebied buitenverlichting op deze bomen wordt gericht, kan dit een verstoring van de vliegroute opleveren.
- Door de werkzaamheden kunnen vaste voortplantings- of rustplaatsen van algemene beschermde zoogdieren (waaronder kleine marterachtigen) en amfibieën (waaronder alpenwatersalamander) worden aangetast. Individuen kunnen hierbij worden verwond of gedood.
- In het plangebied komt mogelijk de kamsalamander voor. De sloot blijft behouden maar een deel van het mogelijk landhabitat gaat verloren. Individuen kunnen door de werkzaamheden worden verwond of gedood.

In tabel 5.3 zijn de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen van het Bal weergegeven. In hoofdstuk 6 wordt uitgelegd hoe deze overtredingen kunnen worden voorkomen.

Soort	Categorie	Art. 11.37 lid 1	Art. 11.46 lid 1	Art. 11.54 lid 1
Bosuil	Vogels (met strenger beschermd nest)	a,b,d		
Huismus	Vogels (met jaarrond beschermd nest)	b,d		
Algemene in opgaande en akker/grasvegetatie broedende vogels	Vogels	a,b,d		
Vleermuizen	Internationaal beschermde soorten		b,d	
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren (waaronder kleine marterachtigen) en amfibieën (waaronder alpenwatersalamander)	Overige soorten			a,b
Kamsalamander	Internationaal beschermde soorten		a,b,d	

Tabel 5.3. Mogelijke overtredingen van algemene verbodsbepalingen van het Bal. De letters in de tabel corresponderen met die in onderstaande tekst.

Artikel 11.37, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Vogelrichtlijnsoorten)

- het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
- het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Artikel 11.46, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen Habitatrichtlijnsoorten)

- het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Artikel 11.54, lid 1 (vergunningplichtige / schadelijke handelingen andere soorten)

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

De onder (a) en (b) genoemde verboden zijn niet van toepassing op de bos-, huisspits- en veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende ervan of roerende zaken bevinden (artikel 11.54, lid 2 Bal).

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 Natura 2000

De plannen zullen naar onze mening waarschijnlijk geen direct effect op de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden hebben. Het is echter mogelijk dat de plannen zullen leiden tot een significant negatief effect op een of meer stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Het is daarom noodzakelijk de te verwachten stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden te laten bepalen. Indien daaruit blijkt dat er een significante toename is te verwachten, is er een vergunning nodig op grond van artikel 5.1, lid 1a van de Omgevingswet.

6.2 Natuurnetwerk Brabant

De plannen leiden tot een toename van 676 m² aan verstoord NNB. Dit betreft uitsluitend NNB met het beheertype 'Kruiden en faunarij grasland'. De oppervlakte NNB waar door de voorgenomen ontwikkelingen de drempelwaarde zal worden overschreden, dient elders te worden gecompenseerd. Hierbij wordt uitgegaan van een compensatiefactor van 1/6 voor algemene natuur, 2/6 voor bijzondere natuur en 3/6 voor top natuur. De natuurkwaliteit van 'Kruiden en faunarij grasland' is afhankelijk van de mate van ontwikkeling. Naar inzien van Faunaconsult is het betreffende 'Kruiden en faunarij grasland' slecht ontwikkeld. Deze valt daarmee onder algemene natuur (1/6 compensatiefactor). Er dient uiteindelijk dus 113 m² aan NNB-gebied te worden gecompenseerd. In overleg met de provincie dient te worden nagegaan hoe dit kan worden vormgegeven.

Door de komst van straatverlichting kan er mogelijk een negatief effect ontstaan op de waarde donkerte binnen een deel van het NNB. Het betreft het NNB aan de noordzijde van het plangebied waar het seniorenhof wordt gerealiseerd. Indien er naast de weg Ligtveld (bij het buurtschap) extra buitenverlichting wordt geplaatst kan er op het aangrenzende NNB ook een negatief effect ontstaan. Negatieve effecten op donkerte zijn hier vooral van toepassing op vleermuizen. Hoe deze kunnen worden voorkomen wordt behandeld in paragraaf 6.3.

6.3 Beschermde planten en dieren

Bosuil

Op zo'n 40 meter van het plangebied bevindt zich mogelijk een bosuilennest dat door de werkzaamheden verloren gaat. De bosuil is een 'categorie 5 soort'; dat wil zeggen dat hun nest niet jaarrond is beschermd, maar dat er middels een omgevingscheck dient te worden nagegaan of er in en rond het plangebied voldoende alternatieven aanwezig zijn (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2021; Ministerie van Economische zaken, 2016). Aangezien er mogelijk een bosuilennest door de plannen verloren gaat, dient er op de langere termijn binnen het plangebied voldoende alternatieve nestgelegenheid aanwezig te zijn, zodat de functionaliteit van de directe omgeving van het plangebied als nesthabitat voor de bosuil is gewaarborgd. Om hieraan te voldoen moet er in het bos, op meer dan 100 meter van het plangebied en van woningen in het bos, een bosuilennestkast worden opgehangen. Verder mogen de werkzaamheden alleen buiten de broedtijd van de bosuil (1 februari – 1 juni) worden uitgevoerd.

Foerageergebied huismus

Delen van het plangebied dienen mogelijk als foerageergebied voor huismussen. Foerageergebieden van deze soort zijn in Noord-Brabant jaarrond beschermd. Voordat de vegetatie mag worden verwijderd, dient daarom een onderzoek naar de functionaliteit van het plangebied als foerageergebied te worden uitgevoerd. Dit kan tegelijkertijd met het salamanderonderzoek worden uitgevoerd (zie alinea onderaan). Indien het plangebied als foerageergebied dient voor huismussen, dient er een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten te worden aangevraagd. Om die te kunnen krijgen moet middels onderzoek aannemelijk worden gemaakt dat de lokale staat van instandhouding van de betreffende soort niet in het geding is.

Algemene vogels

In de opgaande vegetatie en de akker/grasvegetatie in het plangebied komen mogelijk beschermde vogelnesten voor tijdens het broedseizoen. Het gaat om vogels waarvan het nest niet jaarrond wordt beschermd of als strenger beschermd wordt beschouwd. Hiervoor zijn maatregelen die negatieve effecten voorkomen wel verplicht. Verstoring van broedvogels en vernietiging van vogelnesten kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) uit te voeren. Door naleving van deze maatregel worden ten aanzien van vogels geen overtredingen op de Omgevingswet begaan.

Vleermuizen: verstoring verblijf, vliegroutes en foerageergebied

In het plangebied bevindt zich een boom met een holte die mogelijk fungeert als winter-, zomer-, kraam- of paarverblijf van verschillende vleermuissoorten; de bosranden, de laanbomen (zomereiken) aan de Zandoerleseweg en de bomenrij aan de weg Ligteind fungeren mogelijk als vaste vliegroute of foerageergebied voor vleermuizen. Al deze bomen blijven behouden maar om verstoring van vleermuizen te voorkomen, mag er tot op een afstand van 10 meter van deze bomen alleen vleermuisvriendelijke buitenverlichting worden geplaatst; van de bomen af omlaag gerichte straatverlichting, met een scherpe bundel, zoals ledlampen. Hierbij kan worden gekozen voor amberkleurige UV-vrije led armaturen (Zoogdiervereniging, 2011) of rood licht (Spoelstra et al, 2017).

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren en amfibieën voor, die onder de Omgevingswet zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde andere soorten), waarvoor in Noord-Brabant een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden, zonder dat daar vooraf een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten voor is verkregen (tabel 3.82 van de Omgevingsverordening Noord-Brabant; Provincie Noord-Brabant, 2023). Wel geldt altijd de Zorgplicht (artikel 11.27 Bal); deze houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.

Kleine marterachtigen

In het plangebied komen mogelijk zoogdieren voor die in de provincie Noord-Brabant niet zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkeling. Het gaat om wezel, hermelijn, bunzing (allemaal A-soorten die in Noord-Brabant niet zijn vrijgesteld). Volgens het Kennisdocument Kleine Marterachtigen (2024) kan ervan worden uitgegaan dat de wezel, hermelijn of bunzing aanwezig is, indien uit de quickscan blijkt dat het plangebied geschikt is als leefgebied van de soort. Een vervolgonderzoek is niet noodzakelijk indien er een omgevingsvergunning voor deze soort wordt aangevraagd. Indien het aanvragen van een omgevingsvergunning niet gewenst is, dient er een verdiepend onderzoek te worden uitgevoerd om de aanwezigheid van de kleine marterachtigen mogelijk uit te sluiten. Dit kan door in de periode 1 juni – 15 november 2025 gedurende 8 weken 1 struikrover in het geschikte leefgebied te plaatsen. Indien de aanwezigheid van de wezel, hermelijn of bunzing niet wordt aangetoond, hoeft er geen omgevingsvergunning te worden aangevraagd ten aanzien van de wezel, hermelijn of bunzing.

Kamsalamander en alpenwatersalamander

De randen van het plangebied en de sloot en greppels met opgaande begroeiing vormen een matig geschikt landhabitat voor de kamsalamander (soort van de habitatrichtlijn) en alpenwatersalamander (A-soort die in Noord-Brabant niet is vrijgesteld). De wateren in en rond het plangebied vormen een geschikt voortplantingswater voor beide soorten. De wateren blijven behouden maar nabij de sloot wordt wel vegetatie verwijderd en door de werkzaamheden in het leefgebied van beide soorten kunnen individuen worden gedood. Er dient daarom eerst verdiepend onderzoek naar de kamsalamander en alpenwatersalamander plaats te vinden. Hierbij worden er in de periode 15 maart t/m juli fuiken geplaatst en gecontroleerd in de wateren in het plangebied en worden de wateren rondom het plangebied met een steeknet bemonsterd (Netwerk Groene Bureaus, 2023).

Zie ook bijlage 1 voor extra aandachtspunten.

LITERATUUR

- BIJ12. 2024. Kleine marterachtigen Bunzing - Hermelijn – Wezel. Versie 1.1. BIJ12, Utrecht.
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (2023). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie nov 2023. <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel>
- Provincie Noord-Brabant. 2023. Omgevingsverordening Noord-Brabant.
- Provincie Noord-Brabant. 2024. Handreiking natuurcompensatie Noord-Brabant.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). 2021. Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten. RVO, Den Haag.
- Smit, R. en Wiebesma, W.M. 2025. Akoestisch onderzoek beoordeling NNB. In opdracht van Aeres Milieu. K+ Adviesgroep bv, Buchten.
- Spoelstra, K, R.H.A. van Grunsven, J.J.C. Ramakers, K.B. Ferguson, T. Raap, M. Donners, E.M. Veenendaal en M. E. Visser. 2017. Response of bats to light with different spectra: light-shy and agile bat-presence is affected by white and green, but not by red light. The Royal Society Publishing. www.rspb.royalsocietypublishing.org
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. 2021. Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.
- Zoogdiervereniging, 2011. Een vleermuisvriendelijke kleur voor verlichting. www.zoogdiervereniging.nl/een-vleermuisvriendelijke-kleur-voor-verlichting

Bijlage 1. Extra aandachtspunten

Voor algemeen voorkomende broedvogels (waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is) dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden:

- Voer eventuele snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden te worden totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Indien werkzaamheden starten binnen het broedseizoen, dient door een deskundig ecooloog onderzocht te worden of broedende vogels ter plaatse aanwezig zijn.

Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten worden vergraven. De volgende maatregelen zijn nodig om rekening te houden met deze soorten:

- Indien er verstoring plaatsvindt, dient er een passende vluchtroute beschikbaar te zijn. Dit geldt in het bijzonder voor grondgebonden zoogdieren (zoals muizen en egels), maar ook voor vogels, om verkeersslachtoffers te voorkomen. Werk vanaf één zijde en bij voorkeur van een drukke naar een rustige locatie toe, zoals een open veld of ruigte. Werk ook op een aangepast tempo, zodat dieren kunnen vluchten.
- Kunstmatige verlichting werkt verstrend op zoogdieren en andere fauna. Werk daarom niet tussen zonsondergang en zonsopkomst.
- Voorkom of beperk daarnaast de toepassing van kunstlicht en de verstrooiing van licht buiten de projectlocatie. Voorkom ook het direct schijnen op groenelementen, zoals bosschages en ruigtes (met name voor vleermuizen).

Gelet op de algemene zorgplicht dienen voorafgaand aan de werkzaamheden alle maatregelen te worden getroffen om nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk te voorkomen, beperken of ongedaan te maken. Dit geldt altijd en voor alle planten- en diersoorten.

- o Ook voor mogelijke aanwezigheid van egel en vestiging van de rugstreeppad dient de zorgplicht in acht te worden genomen. Voorkom opslag van materialen waaronder dieren kunnen gaan verblijven. Het ontstaan van poeltjes en plassen op het terrein dient gedurende het zomerhalfjaar (vanaf april) te worden voorkomen. Als deze soorten worden waargenomen, dienen zij zichzelf in veiligheid te kunnen brengen.

Indien een soort die niet in de inspectie wordt genoemd in het terrein wordt geconstateerd bij aanvang van de werkzaamheden, dient hier passend op te worden gereageerd. Het is hierbij nodig om contact op te nemen met een ter zake kundige en een maatregel toe te passen, zodat de wet niet wordt overtreden.